

Sygn. akt IV CSK 165/09

POSTANOWIENIE

Dnia 29 maja 2009 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z powództwa W. W.

przeciwko K. K., B. W., A. C. i Bankowi [...]

o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 29 maja 2009 r.,

na skutek skargi kasacyjnej pozwanego A. C.

od wyroku Sądu Okręgowego w Ł.

z dnia 7 sierpnia 2008 r.,

odrzuca skargę kasacyjną.

Uzasadnienie

Pozwany A. C. wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Okręgowego w Ł. z dnia 7 sierpnia 2008 r., zaskarżając go w zakresie rozstrzygnięć dotyczących tego pozwanego, a zatem w odniesieniu do rozstrzygnięcia oddalającego apelację pozwanego od wyroku Sądu Rejonowego w Ł. z dnia 9 kwietnia 2008 r. Wyrokiem tym Sąd Rejonowy uwzględnił m. in. zgłoszone przez powoda W. W. żądanie uzgodnienia z rzeczywistym stanem prawnym treści księgi wieczystej KW [...] prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Ł., poprzez wydzielenie z niej nieruchomości rolnych i leśnych oznaczonych nr 175/2, 176, 317 i 729 o pow. 9,1119 ha położonych w G. i N., założenie dla nich nowej księgi wieczystej i wpisanie w jej dziale II jako współwłaścicieli po ½ części W. W. i K. K.

Skarga kasacyjna została odrzucona postanowieniem Sądu Okręgowego z dnia 13 stycznia 2009 r. jako niedopuszczalna, z uwagi na niezamieszczenie w niej wniosku o przyjęcie do rozpoznania i jego uzasadnienia.

Na skutek zażalenia pozwanego, Sąd Okręgowy uchylił swoje postanowienie, mając na uwadze stwierdzoną przez Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 1 lipca 2008 r. (SK 40/07, OTK-A 2008/6/101) niezgodność przepisu art. 398⁶ § 2 k.p.c. w zw. z art. 398⁴ § 1 pkt 3 k.p.c. w zakresie, w jakim przewiduje odrzucenie bez wzywania do usunięcia braków skargi kasacyjnej niespełniającej wymagań określonych w art. 398⁴ § 1 pkt 3 k.p.c. z art. 45 ust. 1 w zw. z art. 31 ust. 3 Konstytucji. Wezwał również skarżącego do uzupełnienia stwierdzonego braku.

W odpowiedzi pozwany złożył pismo uzupełniające skargę kasacyjną, w którym zawarł wniosek o przyjęcie tej skargi do rozpoznania oraz jego uzasadnienie.

Sąd Najwyższy, zgodnie z treścią art. 398⁶ § 3 k.p.c. uprawniony jest do dokonywania kontroli prawidłowości formalnej skargi kasacyjnej i – jeżeli dostrzeże usterki, które uszły uwadze Sądu II instancji – może skargę odrzucić lub przekazać ją temu Sądowi w celu usunięcia dostrzeżonych braków. Ponieważ Sąd Okręgowy przeprowadził już postępowanie wymagane w świetle zgodnego z konstytucją kształtu art. 398⁶ § 2 k.p.c. w zw. z art. 398⁴ § 1 pkt 3 k.p.c., ocenie poddany musi zostać rezultat czynności naprawczych.

Nie budzi wątpliwości, że w piśmie uzupełniającym braki skargi kasacyjnej zawarty został wniosek o przyjęcie tej skargi do rozpoznania i argumentacja, którą pozwany przedstawił jako jego uzasadnienie. Jednak jak wielokrotnie już wskazywał Sąd Najwyższy, zarówno na gruncie art. 393³ § 1 pkt 3 k.p.c., jak i na gruncie znowelizowanego art. 398⁴ § 1 pkt 3 k.p.c. (obowiązującego do 21 maja 2009 r.), ustawodawca określając wymogi skargi kasacyjnej wyodrębnił w § 1 tych przepisów kilka wymagań szczególnych, a wśród nich obowiązek przedstawienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jego uzasadnienie. To wyodrębnienie oznacza, że wniosek i jego uzasadnienie jest osobnym, kreatywnym i koniecznym elementem skargi kasacyjnej. Oceny tej nie zmienia stwierdzenie przez Trybunał Konstytucyjny niekonstytucyjności wyłączenia możliwości usunięcia braków skargi w tym zakresie w trybie przewidzianym w art. 398⁶ § 1 k.p.c., znajdujące obecnie ustawowy wyraz w brzmieniu tego przepisu, wprowadzonym od dnia 22 maja 2009 r. w powiązaniu ze znowelizowanym kształtem art. 398⁴ § 1 i 2 k.p.c. (Dz. U. z 2009 r., Nr 69, poz. 593), gdyż dotyczy jedynie dopuszczalności postępowania naprawczego, mającego na celu doprowadzenie skargi do prawidłowego kształtu prawnego, nie pozbawia natomiast tego elementu znaczenia dla kompletności konstrukcji skargi.

Zawarty w art. 398⁴ § 1 pkt 3 k.p.c. wymóg złożenia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i uzasadnienia tego wniosku łączy się ściśle z instytucją tzw. przesądu uregulowaną w art. 398⁹ k.p.c., co oznacza, że uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania powinno wskazywać na występowanie w sprawie jednej z okoliczności wymienionych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c. i uzasadniać w wywodzie prawnym, że okoliczność ta rzeczywiście występuje. Te elementy skargi kasacyjnej badane są przez Sąd Najwyższy w ramach przesądu, kiedy podejmowana jest decyzja o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi do merytorycznego rozpoznania. Przy tym dla spełnienia wymogu z art. 398⁴ § 1 pkt 3 k.p.c. nie wystarczy odwołanie się do uzasadnienia podstaw skargi kasacyjnej, bo choć argumenty w obu wypadkach mogą być podobne, to Sąd Najwyższy w ramach przesądu bada tylko wskazane w skardze okoliczności uzasadniające przyjęcie jej do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie. Skarga kasacyjna powinna być w związku z tym tak skonstruowana

i zredagowana, by Sąd Najwyższy nie musiał poszukiwać motywów przemawiających za jej przyjęciem do rozpoznania w uzasadnieniu jej podstaw. Dla spełnienia wymogu z art. 398⁴ § 1 pkt 3 k.p.c. konieczne jest zatem zawarcie w skardze kasacyjnej odrębnego wniosku o jej przyjęcie do rozpoznania, zawierającego profesjonalny wywód prawny nawiązujący do wskazanych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. przesłanek przedsądu ze wskazaniem, które z nich występują w sprawie i z uzasadnieniem stanowiska skarżącego w tym przedmiocie (porównaj m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 lipca 2005 r., III CZ 61/05, OSNC 2006/4/75, oraz uchwałę połączonych izb Sądu Najwyższego: Izby Cywilnej oraz Izby Administracyjnej, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 17 grudnia 2002 r. III CZP 72/02 OSNC 2003/7-8/92).

Skarga kasacyjna powoda nie spełnia powyższych wymogów, bowiem nie zawiera żadnego wyводу prawnego, nawiązującego do okoliczności wymienionych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c. Mieści w sobie jedynie uzasadnienie podstaw kasacyjnych, co nie odpowiada wymaganiom art. 398⁴ § 1 pkt 3 k.p.c.

W konsekwencji skarga podlegała odrzuceniu na podstawie art. 398⁶ § 2 i 3 k.p.c. w zw. z art. 398⁴ § 1 pkt 3 k.p.c.